

אֶלְדָּנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֶפֶת

פֶּלֶשֶׁת פִּינְחָס

כ"ז, אֲדִיּוֹן ק"א"ה

תדע לך כי אני הבטחתי להורים של אותם בחורים, המשיך רבי ישראל ואמר לו לאותו יהודי נכבד, כי באם הבחורים שלהם יספיקו להתנדב ב'ועד העזרה' ולטפל בחולים, המחלה לא תדבק בהם, ואני ערב לך כי הבחורים הללו ישובו לבתיכם בריאים ושלמים. האם גם אתה יכול להבטיח דברים מעין אלו?"

שמע האיש את הדברים הללו, ופניו חפו. תכף ומיד נתישב האיש על הארץ, חלץ את נעליו, ובקש מרבי ישראל סלנטר שימחל לו על הדברים שדבר כנגד הבחורים.

(אורי ישעי')

בְּהִסְכָּמָה עַל סֵפֶר אֵין מִתְחַשְּׁבִים כָּלל בִּיחוס וְהִיתָה לוֹ וְלִזְרֵעוֹ אַחֲרָיו... (כה, יג.)

יהודי פלוני שחבר ספר, הגיע פעם אל הגאון רבי איזיל חריף זצוק"ל רבה של סלונים, כדי לבקש ממנו הסכמה. ואגב כך, החל לספר לרב עד כמה יחסן גדול הוא, וכי בשל כך בודאי מדת הדין נותנת כי הרבי יעניק לו הסכמה נאה.

נענה ואמר לו רבי איזיל: בשיר השירים לא הודיע שלמה המלך כלל את יחוסו, אלא אמר בקצרה "שיר השירים אשר לשלמה", ואף על פי כן מצא הספר חן ביותר, וחז"ל הוציאו עליו הסכמה נפלאה, ואמרו כל השירים קדש ושיר השירים קדש קדשים. לעמת זאת, בקהלת, מפרט כבר יחוסו של שלמה המלך: "דברי קהלת בן דוד מלך בירושלם", ואף על פי כן, בקשו חכמים לגנוז ספר קהלת (שבת ל, ב). הרי לך, כי בהסכמה על ספר אין מתחשבים כלל ביחוס, אלא במהות הספר עצמו.

כאשר אדם רוצה להתהדר ולהעביר אליו את היחוס של אבותיו, כדי שזו תעמד לו לזכות, לו ולזרעו אחריה, אין די בזאת. צריכה להיות לו זכות בפני עצמו, יחוס עצמי כדי להתפאר בו, ולא לתלות רק בזכות אבותיו.

(חכמי ישראל)

תִּשְׁבֵּר אֶת הַבַּיִת עַד הַיְסוּד!

אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְקֵיוֹ וַיִּכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (כה, יג.)

בתקופתו של הגאון רבי ישראל מאיר הכהן מראדין זי"ע, מרן ה"חפץ חיים", נבנה בית בסמוך

כיצד מעז אתה לדבר סרה... השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם... (כה, יא.)

בשנת תר"ט פרצה בעיר וילנא מגפה קשה, אשר רבים חללים הפילה. משפך, שנס הגאון רבי ישראל מסלאנט זצוק"ל את מתניו, והקים "ועד עזרה" מיחד אשר היה מרכב מעשרות מתלמידיו, אשר טפלו במסירות נפש ממש במאות החולים אשר היו בעיר, והשתדלו להביא מזון לחולים המסכנים.

בשל המגפה הקשה, ובשל החלי שגבל בפקוח נפש ממש, הורה רבי ישראל סלנטר לתלמידיו, כי לא ישתמשו בשבת קדש בשרותיו של גוי בכלל, וכי ימיהו לעשות את הכל בעצמם, אף אם יש בפעולות שהם עושים משום חלול שבת. כיון שפקוח נפש דוחה שבת, ואם פן יכולים הם לפעל בעצמם ולא להזדקק לשרותיו של גוי.

באחד הימים חלה במגפה הקשה אחד מנכדיו של אחד מראשי הקהל בעיר, וכדרכם וכצווי רבם, טפלו בו בחורי הישיבה במסירות ממש. עד שהלה יצא לגמרי מכלל ספנה.

כעבור כמה ימים הגיע הסב, מנכדיו הקהלה, לביתו של הגאון רבי ישראל סלנטר, בהיותו יושב במשרדי ועד העזרה, כדי להודות לו באפן אישי על העזרה והסיוע הגדולים שהעניקו בחורי הישיבה לנכדו החולה, ועל המסירות נפש בה פעלו. "בחורי הישיבה ועמם האברכים הפעילים פעלו במסירות נפש שאין דגמתה", אמר האיש, "אבל יחד עם זאת רציתי להוסיף ולומר לרב נקדה נוספת. סבורני כי בענין חלול שבת הם מתירים לעצמם יתר על המדה, שהרי נתן בחלק מן המקרים להשתמש בגוי, ולא צריך לעשות את הכל לבד".

נענה רבי ישראל סלנטר וגער באותו יהודי בקולו הרם: "מה! האמנם מקנא אתה את קנאתו של השי"ת? כיצד מעז אתה לדבר סרה בבחורי חמד אלו? הרי בחורים אלו מוסרים את נפשם על פקוח נפש למען זולתם! דברים של פקוח נפש נתן וחייבים לעשות בשבת לבד, ולא צריך להגיע לשרותיו של גוי! וכי אתה בא ללמד אותנו את הדברים המתרים והאסורים!?"

למען מעשהו. ואם הם לא ימהרו להסתלק מן המקום, הוא מסגל להנחית גם על ראשיהם של כל העומדים במקום את שני הפטישים הללו, ולרוצץ את גלגלותיהם... והם מהרו להסתלק מהמקום.

כך זכו יהודי ראדן להנצל מעצת היצר, ומנגד, בתו החולה של הנפת, שבה לאיתנה כפי שהבטיח לו מרן ה'חפץ חיים'. כל זאת בזכות קנאתו של הנפת אשר קנא לשם השי"ת, וכך כפר על בני ישראל מהטמאה שהיתה ליד העירה.

(החפץ חיים ופעלו)

אין לי צרף כפר להיות איש 'על' העדה, אלא 'בתוך' העדה

כידוע, כהן הגאון רבי מאיר שפירא זצוק"ל, רבה של לובלין, ומיסד 'ישיבת חכמי לובלין, כחבר ה"סיים" (הפרלמנט) בפולין, ומבית הנבחרים, יכול היה לפעל ולעשות טובות למען אחינו בית ישראל.

בשנת תרפ"ח, כאשר התקיימו בחירות נוספות ל"סיים" הפולני, סרב כפר רבי מאיר שפירא זצוק"ל להציג פעם שנייה את מעמדו כחבר ב"סיים". חבריו הפצירו בו שיציג שוב את מעמדו, שכן הוא יכול להיות בבחינת איש על העדה, ולפעל גדולות ונצורות למען יהודי פולין.

נענה רבי מאיר שפירא והסביר להם את סרובו: תאמינו לי, אמר, שלא פעם ולא פעמים בכיתי, בהיותי חבר בפרלמנט הפולני, על השעות המרבות של בטול תורה שהדבר גרם לי, ואם כן, כל נשיאת האיצטלא הזאת היתה לי מתוך כאב ויגון עמוק.

ואולם עכשו, לאחר שכבר פשטתי את החליפה של חבר פרלמנט, לאחר שכבר פשטתי את המעיל הפוליטי בעבור למוד תורה, אינני רוצה לשוב וללבש אותה פעם שנית. אין לי צרף כפר להיות איש על העדה, אלא בתוך העדה.

(רבה של לובלין)

לעירה ראדן על ידי קבוצת גויים פורקי על, כאשר המטרה העקרית היתה להפך את המבנה הזה למקום של פריקת על, וכי כך יוכלו למשך אחריהם לתוך המבנה נערים תמימים מבני ישראל, שאמונתם אינה חזקה דיה, כדי ללכד אותם ברשתם, ולבסוף להעביר אותם על הדת היהודית ולהפך אותם לנוצרים ממש ה"י.

מששמע על כך מרן ה'חפץ חיים', נצטער אותו צדיק ביותר, והוא חפש עצות ותחבולות כיצד יוכלו יראי ה' להתגבר על מקום הטמאה הזה המנסה לחדר את המחנה, ולעקרו לגמרי מן השרש.

באותם ימים חלתה לפתע בתו של הנפת שבועירה ראדן במחלה קשה, עד שגם הרופאים נלאו מלמצא לה רפואה, וכפסע היה בינה לבין המות. הלה הגיע בבכיה גדולה אל הרב, מרן ה'חפץ חיים', כשהוא מבקש מהרב להתפלל על בתו כי תחיה ולא תמות. "רבי קדוש", צעק ובכה, "הצל נא את בתי ממות".

שמע מרן ה'חפץ חיים' את בקשתו של האישה, ואז עלה רעיון במחו. "באם אתה חפץ כי לבתך תהיה רפואה שלמה, והיא תשוב לאיתנה ותמשיך לחיות", אמר לו ה'חפץ חיים', "גש נא מהרה אל הבית הטמא הזה אותו בנו הגויים בשפולי העירה, ותהרס אותו! תשביר את הבית עד היסוד! ובזכות זה אני מבטיח לך כי לבתך תהיה רפואה שלמה".

מהר הנפת לבית מלאכתו, נטל משם שני פטישים גדולים, וכמו רגע רץ מהרה לעבר בית הטמאה בשפולי העירה, ובשצף קצף התנפל על הבית והחל להרס אותו במו ידיו. מקימי הבנין נזעקו אל המקום, ונסו להניא אותו ממעשיו. הם התנפלו עליו כדי להבריח אותו מהמקום, אבל הוא התנגד להם במלא העז, והמשיך להרס את הבנין במו ידיו בכעס ובהמה.

עד מהרה נוכחו הבונים לדעת, כי לפניהם עומד אדם אחוז טרוף במעשיו, אשר מוכן לסכן את עצמו ואת חיי ממש

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.

בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

חידון אֶלְצָנוֹת - נושא פרסים היכן מופיע בפרשה זו הפסוק הנפוץ "וידבר ה' אל משה לאמר", בסדר מלים שונה?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת אמור:

ש. מהם שני ההקשרים בהם מוזכר בפרשתנו היום השמיני? ת. בהמה ראויה לקרבן רק מהיום השמיני להולדתה (כב כז). חג שמיני עצרת נערך ביום השמיני מתחילת חג הסוכות (ויקרא כג, לו).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת אמור:

ה' יוסף חיים ביטון מבני ברק.

